

Nyt om fly fra ind- og udland

11. maj 2017

Flyvevåbnets Flyveskoles formation Baby Blue gennemfører formationen "Missing Man" som symboliserer "Ham der ikke kom hjem". Det var Flyvevåbnets officielle respekt til de faldne fem besætningsmedlemmer fra Avro Lancaster PB 292 skudt ned natten mellem den 27. og 28. august 1944.

Dette organ er privat. Det udsendes gratis til medlemmerne af Foreningen af Tidligere Ansatte på Flyvestation Vandel, Medlemmer af Flyvevåbnets Soldaterforening, Afdeling Vandel samt alle der er interesseret i flyvning. Man kan "abonnerer" på de periodiske udsendelser ved at sende sit navn og e-mail adresse til N.M. Schaiffel-Nielsen, nmsn@mail.dk. Kilderne til udsendelserne er Flyverstaben, Lockheed Martin, Boeing, Airbus, Eurocopter, AgustaWestland, arnakamratveteran.se og mange andre.

Danmarks befrielse i 1945

Freden mindet for 72. gang i Randbøl Kirke

Tekst og billeder N.M. Schaiffel-Nielsen

Allerede klokken 18:30 var der samlet adskillige deltagere i mindegudstjenesten for der fem der blev dræbt da deres Avro Lancaster call sign PB 292 blev skudt ned ved Høgsholtgård nordvest for Vejle.

Randbøl Kirke den 4. maj 2017. Sekretæren for 4. Maj Komiteen, pens. major Peter Egholm jensen havde indkaldt til mindegudstjeneste for fem faldne besætningsmedlemmer på Avro Lancaster, Call Sign PB 292, som natten mellem den 27. og 28. august 1944 blev skudt ned af en tysk natjager ved Høgsholtgård nordvest for Vejle. Fem blev dræbt ved styrtet mens to overlevede. De fem blev af tyskerne gravet ned på Fliegerhorst Vandel ved gård nummer 33. Her blev de fundet ret efter freden den 4. maj. Pastor Emanuel Thisted fik biskoppen i Ribe tilladelse til at flytte de fem til Randbøl Kirkegård. Han stiftede 4. Maj Komiteen, der dengang fik 33 medlemmer. I dag er der stadig otte tilbage.

Sekretæren havde aftalt med Flyvevåbnets Flyveskole, at deres formation, Baby Blue, anført af instruktøren HIR ville overflyve de fems grave klokken 19:00 præcis. Det gjorde de, dog først efter have være gået i holding vest for den nedlagte Flyvestation Vandel to gange, Men så var formationen også TOT (Time over Target) præcis klokken 19:00. Baby Blue kom ind i formationen "Finger Four" (Fire fingre) for så lige før gravene at ændre formationen til "Missing Man" (Symboliserende: Ham der ikke kom hjem). Hermed havde de afleveret Flyvevåbnets hæder til dem der faldt for Danmarks frihed.

Mindegudstjeneste

I Våbenhuset kunne man tælle kranser fra, Flyvevåbnets Flyveskole, Forsvarsbrødrene i Vejle, Garderforeningen for Vejle og omegn, Flyvevåbnets Soldaterforening, Afdeling Vandel. Én krans fra Hjemmeværnskompagnierne Giv og Billund, én fra Hjemmeværnseskadrillerne 280 og 282 og endelig en krans fra Randbøl

Sogns Lokalarkiv og Museumsforening.

Præcis klokken 19:30 første pastor, Christina Munk Storm, Hjemmeværnskompagni Billunds fane ind i kirken. Fanen blev båret af fanebærer Lars-Erik Petersen.

Herefter gik mindegudstjenesten i gang. På forreste række i kvindesiden sad fra venstre, formanden for 4. Maj Komiteen, Steen Anneberg, brigadegeneral Lone Træholt, Mrs. Janice Parker og hendes ledsager

Chris Baldwin.

Vi bringer her uddrag af pastor Christina Munk Storm prædiken:

Today it is an honour for us that Janice Parker and her husband Chris Baldwin have travelled from France to join us this even evening of memorial Janice' uncle was Flight Sergeant Berth Smith, who Is one of the five soldiers that we will honour later

this evening.

Also we are pleased that members of pastor Thisted's family have come to join us. Pastor Thisted was a central figure in establishing the 4th of May Committee and the tradition of this memorial service. So thank you all for joining us. The sermon will be in Danish and the theme I matter of unity.

Afterwards we will listen to the original radio broadcast, where 4 is announced that the German troops in the Netherlands, the north west Germany and Denmark have surrendered.

Så fortsatte pastor Christina Munk Storm på dansk:

Jeg har nu udtrykt en særlig tak til Janice Parker og hendes mand Chris Baldwin, der er rejst fra Frankrig for at være sammen med os om mindehøjtideligheden her i aften. Janice' onkel var Berth Smith, en af de fem soldater som vi vil ære senere på kirkegården Så har jeg også udtrykt tak til

Fra v. er det formanden for 4. Maj Komiteen, Steen Anneberg, brigadegeneral Lone Træholt, Mrs. Janice Parker og Mr. Chris Baldwin.

Pastor Thisted's familiemedlemmer Uden Pastor Thisted, havde vi ikke haft en 4. maj komite til at gennemføre den årlige mindegudstjeneste her i Randbøl Kirke, så mange tak også til jer for at deltage i aften.

Efter prædiken vil vi lytte til det danske frihedsbudskab sendt klokken lidt over halv ni om aftenen den 4. maj 1945.

Er der noget der symboliserer samhørighed så er det fanen. Når en fane indvies, så slås der normalt tre søm i toppen, som viser den samhørighed, som fanen referer til. Ét søm for majestæten, ét for fædrelandet og ét for den forening, der vil benytte fanen fremover.

I gamle dage var faner meget vigtige På slagmarken kunne soldater orientere sig om, hvor kongen eller den øverste militære leder befandt sig, ved at kigge efter fanen Men fanen var ikke alene af praktisk, betydning Fanen havde også enorm symbolsk betydning.

Blev fanen først kapret af fjenden, faldt kampgejsten som regel betydeligt. Det er måske også derfor at den såkaldte fanebefaling, som vi stadig indvier faner med den dag i dag forpligter fanebæreren på at beskytte fanen med sit liv, ja - som var det, fanebæreren's ægtehustru, - som der står fanebefalingen.

Sådan er der også andre symboler på samhørighed i vores samfund. Et af dem, er vores - gamle - flotte - hvide - kirker. De står her som tusind år gamle hvide faner i hverdagens slagmark, og peger på den kærlighed Gud har til os. De står her, så vi kan orientere os. Om, hvad og hvem, der ligger til grund for vores liv og de værdier vi kæmper for - i vores liv, i vores familie, i vores hjem, i vores by, i vores land - i verden.

Kirkerne peger på den visdom og kærlighed, som Gud har vist os i skikkelse af mennesket Jesus og gennem sin Hellige Ånd.

Visdommen og kærligheden, der tilsammen kan åbne hjerter og lukke fællesskaber op, så vi bliver

På prædikestolen Christina Munk Storm, ved siden af prædikestolen den højtaler, hvorfra frihedsbudskabet lød ud i kirkerummet, hvor det blev lyttet til i dyb stilhed.

Samhørige.

Fanen og kirken minder på flere måder om hinanden Vi bruger dem på mærkedage, hvor vi markerer en særlig begivenhed i vores liv. I dag har vi fanen fremme for ære de faldne under 2 verdenskrig, og for at fejre befrielsen af Danmark den 4.maj 1945. Vi tænker nok ikke så meget på fanen, når der ikke er noget at fejre, men den er vigtig på en mærkedag. Sådan er der også mange, der har det med kirken. Vi tænker måske ikke så meget på kirken til hverdag, men når vi skal døbes, konfirmeres, vies eller begra- ves ved vi godt hvor den ligger, og at den har betydning for os. Det, vi nogle gange opdager gennem livet er, at kirken kommer til at fungere som en kilde, der flyder med værdier som har betydning for vores liv og den måde vi håndterer det på. Det er rart og trøstende og giver mod at høre og mærke

Fanen føres ud af Randbøl Kirke.

Guds ord og kærlighed på mærkedagene, men det er faktisk også dejligt at tage Guds Ord til sig på en helt almindelig dag - eller til en 4. maj gudstjeneste - eller hvad det nu kan være vi har fællesskab om.

Guds ord og Guds kærlighed er nemlig ikke bundet af at fejre en bestemt dag i vores liv På en måde

kan vi sige, at Gud er ude på at fejre sine skabninger HVER DAG og det, kan vi tage imod, så vores liv bliver præget af, den kærlighed som vi er taknemmelige for at have fået - og så sørge for at dele den med andre.

Da Christina afspillede frihedsbudskabet som det lød fra BBC i London for 72 år siden stod menigheden op og lyttede i fuldstændig stilhed.

Kransenedlæggelse

Efter at mindegudstjenesten var slut førte Christina Munk Storm fanen ud for at gå i spidsen for processionen der bestod af formanden for 4. maj Komiteen, pastoren, Mrs. Janice Parker, og Mr. Chris Baldwin, brigadegeneral Lone Træholt og medlemmerne af 4. Maj Komiteen.

Sekretæren for 4. Maj Komiteen leder processjonen ned til Flyvergravene og Chr. Buchs grav. Chr. Buck døde i Neuengamme kort før befrielsen.

Da alle var samlede og havde fundet deres plads i processjonen blev den af sekretæren, efterfulgt af formanden for 4. Maj Komiteen og pastoren ledt ned til gravene, hvor der blev taget opstilling som vist på skitsen.

Da kransenedlæggelsen var gennemført bad pa-

Ovenfor: Mrs. Janice Parker og Mr. Chris Baldwin. Til højre brigadegeneral Lone Træholt med Flyveskolens krans bag hende, repræsentanterne for Forsvarsbrødrene i Vejle.

stor Christian Munk Storm "Fader Vor" sammen med menigheden, hvorefter hus lyste velsignelsen. Herefter sang menigheden salmen "Altid frejdig når du går".

Efter den lyste velsignelse blæste trompeteren, Jacob Jensen, "Last Post", der som altid lød

Mrs. Janice Parker lægger sin buket af valmuer på onklens grav.

Brigadegeneral og chef for Flyvevåbnets Taktiske Stab, Lone Træholt hilser efter at have lagt Flyvevåbnets Flyveskoles krans ved gravmælet for de fem faldne besætningsmedlemmer.

*Sekretæren for 4. maj Komiteen har kommanderet –
Honnør for flaget! Dannebrog hales ned af medlem-
mer af Hjemmeværnskompagni Billund.*

sørgmodig smukt ud over den stille Randbøl Kirkegård.

Herefter gik hele menigheden ned for at se på de nedlagte kranse, hvorefter ca. 80 kørte til Efterskolen i Vandel for blandt andet at høre brigadegeneral Lone Træholt holde tale.

Jacob Jensen blæser Last Post.

I årene efter befrielsen var det helt almindeligt, at folk tændte stearinlys i vinduerne. Man fejrede, at den forhadte mørkelægning var slut. Den skik forsvandt i løbet af 1960'erne. I 2017 var der lys i vinduerne i to huse i Randbøldal.